

Kétrét hajlott az életem

VERSEK ÉDESANYÁM, KISS EMERENCIA SOSEM-VOLT
KAPCSOS KÖNYVÉBŐL

1

(AMIKORON JEGYESEM, LAJOS 1915—18-AS ESZTENDŐKBEN
A HÁBORÚT JÁRTA)

*Három esztendőtől fogva,
Vagyol háborúnak fogja,
Három tejjes esztendeje,
Várom aszt, hogy visszagyere.*

*Három esztendőtől fogva,
Bánat ül a guzsalyomra,
Három tejjes éve vagyon,
Hogy még híredet se hallom.*

*Se híredet, se nevedet,
Mán-mán veszem az eszemet,
Testem es mán alig vagyon,
Ne haggyad, hogy bú apasszon.*

*Ha pediglen veszni találsz,
Küdd el értem es a halált,
Küdd el értem, széleseben,
Násznagyodul, én-jegyese!*

2

(TESTEM KÉNZATÓ TITKAIRÓL, AMIRŐL ES A MAGAMFAJTA
ASSZON HÓTTÁIG HALLGAT)

*Hova legyek a testemvel,
Benne megindult véremvel,
Ágyra-feszített magamval,
Rejám-szakatt vágyaimval,
Ágyra-feszített magamval,
Hét-parazsas kénjaimval,
Hova legyek a testemvel,
Számlálatlan éjeimvel,
Rejtektebe-zárt nappalimval,
Téged-váró óráimval,
Számlálatlan éjeimvel,
Kévánkozó gyötrelmemvel —*

*Adom magam a setétnek;
Parázs-fűvő emlékeknek,
Vetem magam csillagfénybe,
Sebes szikráknak tűzébe!*

3

(AMIKORON 1941 ESZTENDEJÉBEN SZÜLŐFÖDEMET,
BUKOVINÁT ELHATTUK)

- *Hova lettél, tiszta forrás?
— Vízmósásnak medre lettem.*
- *Hova hattad, kék tükrödöt?
— Bészürkült az ég felettem.*
- *Szomjult vagyok, én-forrásom!
— Kívülem es vannak rétek.*
- *Szűvem hezzád kívánkozik!
— Vissza hezzám úgyse térhecc.*
- *Maragy velem, szép-forrásom!
— Szomjud többet nem óthatom.*
- *Enyim maracc, tiszta forrás!
— Arcod mását hóttig hordom!*

4

(AMI FÖDÖNFUTÁSUNK KESERVESEIBŐL KIMARATT)

*Kétrét hajlott az életem,
Elhagyott föld; egyik felem,
Áhított föld; másik felem,
Közötte meg hót-mag terem.*

*

*Kétrét hajlott az életünk,
Én istenem, mit vétettünk?
Vaj száz napja tart mán utunk,
Étlen-szomjun hányattatunk.
Gyászos üdő, gyászos üdő,
Váccsál gúnyát, míg nem késő,
Váccsál gúnyát, míg nem késő,
Met belehó mind a kettő!
Met belehó mind a kettő,
Váccsál gúnyát, míg nem késő —
Mondom esment, harmaggyára,
Talán bizon utójára!*

(HAJLÉKKERESÉS, TOLNÁBA ÉRKEZÉSÜNKOR)

„Csukni ablak, salukáter,
Jünni úton sok cigáner” —
Záródott bé minden ablak,
Záródott bé ezer ablak.

„Kerüjj elé, ház-gazdája,
Engeggyél bé éccakára,
Ihatnékunk, ehethékünk,
Hálni csúrbe es megférünk...

Kerüjj elé, ház-gazdája” —
Könyörögünk százaggyára,
Százaggyára, ezreggyére,
Csaksem érkezik elünkbe...

*

Hogy es jőne mü elünkbe,
Messze szökött a legtöbbje,
Ím hol egy ház, nincs gazdája,
Kötözzünk bé éccakára.

Kötözzünk bé éccakára,
Azután meg másnapjára,
Elég vót mán bujdosódni,
A világba ösvent csapni!

6

(HITESTÁRSAM TEMETÉSEKOR, 1968 JANUÁRJÁBAN —
ABBÉLI FAJDALMAMBA, HOGY UTÓSÓ ÚTTYARA NEM
KÍSÉRHETTEM EL, MET AKKOR MÁN NAGY BETEGEN
FEKÜTTEM)

Sírni könyvem
Nem maradott,
Még a csont es
Bennem fagyott.

Élni erőm
Nem maradott;
Hét-kín közé
Falazódott.

Halni erőm
Nem maradott —
Pedig úgy es
Beléhalok.

FÉL ESZTENDŐVEL HÓTTA UTÁN — TÁVOZTÁT NEMHOGY
FELEJTENÉ SZÜVEM, MÜNDEEN EGYES NAPVAL NEHEZEBB
LESZ)

*Uramat szóttalan szerettem,
Ellene eccersem vétettem,
Míg elvót, orsómat pergettem,
Jöttekor hét-gyócsba fektettem,
Szomjultát sok csókval ótottam,
Ehültét magamval csittattam,
Érette Móduvát bójártam,
Ínséget hét-fődnyit kiálltam,
Búsultam jajszót mégsem ejtett,
Hordozott kőváras-gyötrelmet;
Bézárlott legmélye pediglen
Hóttunkig-írradó szerelmet.*

*Uramat szóttalan szerettem —
Húségben fűődig követtem!*

H É R A Z O L T Á N

Áttelelt versek

NYÁRFÁK A FALU ELŐTT

*Ezek a nyárfák, a remegésük,
ha jössz a szökésből,
fények bokrain, hangok bogain át,
mint a vérrel riasztott, csaták
nyergéből kiütött csatacsikó.*

*Ezek a nyárfák, a szívverésük,
ha jössz a mulató éjből,
meglopva hajnalok ünőszagát.*

*Ezek — a lélegzésük,
ha érkezel doktrinér szállásokról,
szóhálókból,
szóárban úszó folyosókról,
szómalmok zsákjaitól.*